

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. M.**, bývajúceho v B.B., zastúpeného JUDr. V. J., advokátom so sídlom v Ž., proti odporcom **1/ J. M.**, bývajúcemu v B.B., zastúpenému JUDr. M. M., advokátkou so sídlom v Ž., **2/ M. S.**, bývajúcemu v K., zastúpenému Advokátskou kanceláriou A. H., s.r.o. so sídlom v Ž., IČO: X., **3/ Z. S.**, bývajúcej v B.B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou A. H., s.r.o. so sídlom v Ž., IČO: X., **4/ J. M.**, bývajúcemu v B.B., **5/ K. M.**, bývajúcej v B.B., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6 C 195/2014, o dovolaní odporcu 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 13. októbra 2014 sp. zn. 11 Co 476/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina uznesením z 9. júla 2014 č.k. 6 C 195/2014-25 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd odporcovi 1/ uložil povinnosť strpieť a nebrániť navrhovateľovi v užívaní na účel bývania obytné miestnosti nachádzajúce sa prízemí rodinného domu súpisné číslo X., postavenom na pozemku registra CKN parcela č. X. o výmere 129 m², evidovanom na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie obce B. ako výlučné vlastníctvo odporcu 1/ v podiele 1/1, a to miestnosť označenú ako spáľňa samostatne a miestnosti kuchyne, kúpeľne, WC a chodby spoločne s ostatnými užívateľmi rodinného domu. Bol toho názoru, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 102 ods. 1 O.s.p. a § 74 až 76 O.s.p. a poukázal na priebeh konania a na všeobecný účel predbežných opatrení a predpoklady ich nariadenia.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Žiline uznesením z 13. októbra 2014 sp. zn. 11 Co 476/2014 zmenil uznesenie prvostupňového súdu tak, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel. Na rozdiel od súdu prvého stupňa bol toho názoru, že vzhľadom na spornosť otázky vlastníctva predmetu sporu a preukázanú naliehavosť potreby dočasne upraviť pomery bývania účastníkov v rodinnom dome a neexistencie súčasnej možnosti pre navrhovateľa, ktorý je invalidný dôchodca, dôstojne a ľudsky v dome bývať, vek navrhovateľa ako i jeho nepriaznivý zdravotný stav, sú dané všetky zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Preto podľa § 220 O.s.p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a nariadil predbežné opatrenie v zmysle návrhu.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol odporca 1/ dovolaním, na odôvodnenie prípustnosti ktorého uviedol, že **1.** súd konal vo veci s osobami, ktoré nemali spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.), nakoľko v súdnom rozhodnutí sú označené za odporcov aj osoby, ktorých sa nariadenie predbežného opatrenia nijako netýka, ich nezaväzuje a žiadne zákonné ustanovenie im nedáva procesnú legitimáciu v danom konaní, **2.** v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že súdom prvého stupňa ani odvolacím súdom mu nebol doručený návrh na nariadenie predbežného opatrenia a ani uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu, **3.** konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.). Ďalej uviedol, že odvolací súd rozhodol bez toho, aby boli náležité osvedčené všetky zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia, nebola osvedčená potreba okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov medzi účastníkmi konania a nariadením predbežného opatrenia došlo k zjavnej nevyváženosti práv a povinností navrhovateľa a odporcu 1/ a neprimeraného zásahu do práv odporcu 1/. Z uvedených dôvodov navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu odporcu 1/ uviedol, že dôvody dovolania nie sú dôvodné a rozhodnutie odvolacieho súdu o nariadení predbežného opatrenia je vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred

1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

1. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v danom prípade napadnuté dovoláním odporcu 1/, nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Osobitne treba zdôrazniť, že § 239 ods. 3 O.s.p. vylučuje prípustnosť dovolania (i keby inak išlo o rozhodnutie so znakmi významnými z hľadiska § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.) vtedy, ak smeruje (o. i.) proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení. Dovolanie odporcu 1/ smeruje síce proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), ide ale o uznesenie o predbežnom opatrení, prípustnosť dovolania proti ktorému je v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

2. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. prípustnosť dovolania odporcu 1/ by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo

k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa, ale zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, c/ až e/, g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

3. Odporca 1/ v dovolaní namieta vadu podľa § 237 písm. b/ O.s.p., ktorej existenciu vyvodzuje z toho, že odporcovia 2/ až 5/, ktorých navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia označil za účastníkov konania na strane odporcu a sú uvedení ako účastníci konania aj v rozhodnutiach súdov nie sú procesne legitimovaní v danom konaní, keďže ich rozhodnutie nijakým spôsobom nezaväzuje.

Z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že navrhovateľ žiadal, aby predbežné opatrenie bolo nariadené proti odporcovi 1/, ktorého označil: „M. J., rod. M., nar. X., bytom B. č. X.“, ktorý je aj v návrhu na začatie konania o určenie vlastníctva označený ako odporca 1/. Rozhodnutiami súdov rozhodujúcich o tomto návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bol posudzovaný a rozhodovaný „spor“ medzi účastníkmi konania, ktorými boli len navrhovateľ a odporca 1/, čo je vyjadrené aj v rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým bolo predbežné opatrenie podľa návrhu navrhovateľa aj nariadené a povinnosť v ňom uložená smeruje iba proti odporcovi 1/. Súdny vo vzťahu k ostatným účastníkom konania označeným v návrhu na začatie konania o určenie vlastníctva na strane odporcu ako odporcovia 2/ až 5/, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia nerozhodovali; tieto skutočnosti jednoznačne vyplývajú z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového ako

i odvolacieho súdu. Označenie odporcov 2/ až 5/ v záhlaví rozhodnutí súdov len kopíruje označenie veci a účastníkov konania v súvislosti s konaním o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam. Takéto označenie však v žiadnom prípade nemôže mať za následok odporcom 1/ tvrdenú vadu podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

4. V dovolaní sa ďalej namieta, že súdy odňali odporcovi 1/ možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Odporca 1/ uviedol, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku toho, že mu nebol doručený návrh na nariadenie predbežného opatrenia ani rozhodnutie súdu prvého stupňa o jeho zamietnutí. Dovolací súd ani túto námietku odporcu 1/ nepovažuje za dôvodnú.

Odporca 1/ sa mylne domnieva, že súdy boli povinné mu doručiť uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Takáto povinnosť súdu nevyplýva zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Povinnosti súdu pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia upravuje § 75 ods. 8 O.s.p. Ide pritom na rozdiel od úpravy uvedenej v § 209a O.s.p. o špecifickú úpravu, ktorá platí výlučne pre konania o predbežných opatreniach. Z ustanovenia § 75 ods. 8 O.s.p. jednoznačne vyplýva, že v prípade ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý alebo odmietnutý, súd nemá povinnosť ostatným účastníkom doručiť uznesenie o jeho zamietnutí alebo odmietnutí a ani nemá povinnosť doručiť prípadné odvolanie navrhovateľa; doručí im iba uznesenie odvolacieho súdu, a to len vtedy, ak bolo nariadené predbežné opatrenie.

Keďže v prejednávanej veci bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý, súd prvého stupňa nemal povinnosť doručiť odporcovi 1/ uznesenie o zamietnutí. Takúto povinnosť nemal ani odvolací súd. Pokiaľ ide o odporcom 1/ vytýkané nedoručenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd prvého stupňa síce pochybil, keď nedoručil odporcovi 1/ spolu s uznesením odvolacieho súdu o nariadení predbežného opatrenia aj návrh

na nariadenie predbežného opatrenia, nesprávnosť tohto postupu však nemôže z materiálneho hľadiska opodstatňovať záver o takom jeho procesne nesprávnom postupe, ktorý by svojimi procesnými dopadmi dosahoval intenzitu vady konania odnímajúcej odporcovi 1/ možnosť pred súdom konať, resp. ktorý by zakladal prípustnosť jeho dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

K uvedenému treba uviesť, že predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov občianskeho súdneho konania, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli nastať pred začatím konania alebo v jeho priebehu. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi. Nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov. Vzhľadom na to, že určitý stav sa nastoľuje len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, ktorá sa poskytuje až rozhodnutím súdu o veci samej, vyznačujú sa aj procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým (prípadne) dochádza pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania, ktorá spravidla nemá za následok (až) odňatie možnosti pred súdom konať. Túto skutočnosť má pri rozhodovaní o sťažnostiach proti rozhodnutiam všeobecných súdov o predbežných opatreniach na zreteli aj Ústavný súd Slovenskej republiky (viď napríklad IV. ÚS 560/2012 a II. ÚS 426/2013). Aj rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení resp. rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. januára 2000, č. 39754/98).

5. Odporca 1/ v dovolaní namietal, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Pre prípad, že touto argumentáciou spochybňuje úplnosť a správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu, najvyšší súd uvádza, že neúplnosť skutkových zistení súdu nižšieho stupňa môže síce viesť k vecne nesprávne rozhodnutiu súdu, nemôže ale založiť prípustnosť dovolania, lebo nie je vadou vymenovanou v § 237 O.s.p.

6. Odporca 1/ v dovolaní vyslovil nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

7. Z dôvodov vyššie uvedených najvyšší súd dovolanie odporcu 1/, prípustnosť ktorého nevyplýva z § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p., odmietol ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

8. O trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa. Keďže v danej veci oba súdy nižšieho stupňa vyslovili, že o trovách konania rozhodnú po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a o trovách prvostupňového a odvolacieho konania nebolo dosiaľ rozhodnuté, dovolací súd o trovách dovolacieho konania nerozhodol.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. júna 2015

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková